

Prioriteiten en keuze

Het beste toneelstuk „in town” is *Good* van P. C. Taylor, waarin de onvolprezen Alan Howard de beschouwende hoogleraar speelt die kiest door nooit te kiezen. Zodoende belandt hij als nazi-officier in een kamp, waar hij luisterend naar het kamplekst zich voor het eerst realiseert dat dit echt is.

Na het stuk de gebruikelijke wandeling langs de Embankment. Weer het aantal hobo's geteld dat onder de viaducten slaapt. Londen is daar nooit geheel vrij van geweest, maar ik tel dat hun aantal het laatste jaar gestaag stijgt. Het houdt gelijke tred met het werkloosheidscijfer dat de Labour Union boven de Thames afficheert, nu 344.200 voor Londen alléén. Mensen in een slechte conditie, te midden van resten junk food en lege flessen voor goedkope drank.

Deze stad is een spiegel voor continentaal Europa, dat mede door een bezetting eindigde met een betere sociale wetgeving, een meer uitgewerkt beleid voor volkshuisvesting, en een duidelijker structuur in de arbeidsverhoudingen. Hier komt de schrijnende armoede op straat, zonder dak en slecht gevoed. Wel is er een gratis medische verzorging sinds de Europese „boom” van de jaren zestig. Ook voor hen, zodra het onder het viaduct goed is misgelopen. Dat is dan nog het verschil met Istanboel of Bombay, waar mensen op straat omkomen.

De taxichaffeur geeft zijn commentaar op de krant. Hij wil niet begrijpen dat er tien specialistische poliklinieken,

waaronder enkele voor nierdialyse, in een besparingsactie gesloten zullen worden (besparing £ 3 mln. per jaar), terwijl het land zo juist een grootscheepse politionele actie op grote afstand kon opbrengen die miljarden ponden heeft gekost zonder dat het uiteindelijk resultaat erdoor veranderd kon worden. Hij geeft me zijn vernietigend commentaar op de actie van de treinmachinisten, die weigeren een vaste werkdag van acht uren te veranderen in een meer variabele. Zelf werkt hij gemiddeld twaalf uur per dag voor een loon dat ik omreken tot ongeveer twee derde van dat van zijn Nederlandse collega, in koopkracht. We maken een afspraak dat hij me morgen naar het vliegveld rijdt, zwart naar later zou blijken.

Een bezoek aan een universiteit, waar ik als externe beoordelaar advies geef. Dat is een nieuw soort functie, ontstaan in de strijd om het budget. Een bevriende hoogleraar blijkt met vervroegd pensioen te gaan om „dean of faculty” te worden aan een universiteit buiten het Verenigd Koninkrijk. Hij heeft goed gerekend. Na 35 dienstjaren krijgt hij als pensioen niet de 40% van de £ 20.000, waar het bevroren hoogleraarsalaris op staat, maar 40% van het hoogste bedrag waartoe zijn elf laatste jaarsalarissen leiden indien ze naar constante koopkracht worden omgerekend in geld van nu. Dit is voor hem £ 14.000, een bedrag dat echter wél voor inflatie gecorrigeerd blijft worden. Over zes jaren, zijn eigenlijke pensioendatum, krijgt hij dus een vol hoogleraarsalaris in plaats van de helft daarvan. Ondertussen geniet hij nogmaals zo een inkomen uit zijn nieuwe baan, die overigens uit ontwikkelingsgeld dat de UK beschikbaar stelt, betaald lijkt te worden. Samen begrijpen we niet wat overheden onder besparen verstaan en hoe ze hun sommen maken als ze willen investeren om jongeren aan werk te

helpen. Ik vertel hem dat we in ons land een dergelijke opzet kennen om de jaarlasten van Onderwijs en Wetenschappen te verlichten ten koste van Binnenlandse Zaken. Onze conclusie is dat er in deze maatschappij een enorme ruimte is voor strikt individueel ondernemen, „de kleinschaligheid van ik”.

Het Perron is leeg. De kleine vakbond Aslef heeft de strijd aangeboden met het laatste middel. De inzet voor een variabel rooster van treinmachinisten is een jaarbesparing van £ 2 mln. per jaar. Eén stakingsdag kost de spoorwegen aan gederfde inkomsten £ 8 mln. De regering houdt, terecht mijns inziens, de knip op de beurs. Gezond verstand lijkt te ontbreken. Deze zaak is geen staking waard. Dit is zelfvernietiging, van Aslef waarschijnlijk.

De punks op Kings Road zitten vredig op de bankjes te midden van de Engelse Bronbeekers. De hanekam naast me legt me uit dat wanneer er een nieuwe maatschappij geboren moet worden uit een oude er een vroedvrouw nodig is en dat is zijns inziens de absolute centrale macht. Waar hebben we dat eerder gehoord?

Aan de overkant van de straat staat een „one bed luxury basement apartment” te koop, vraagprijs £ 50.000.

W. J. Beek